

พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกคำนิยาม “เงินเดือนเดิม” และ
“ผู้อุปการะ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้
แทน

““เงินเดือนเดิม” หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้าย
ที่เคยได้รับอันดับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการ รวม
กับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ) ตามเกณฑ์ครั้ง
สุดท้ายก่อนวันที่พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล
พ.ศ. ๒๕๐๖ ใช้บังคับ

“ผู้อุปการะ” หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์
ฉันทบิดามารดากับบุตร หรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือ
ข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นผู้มีรายได้น้อยเพียงพอแก่อัตภาพ
หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญส่วนท้องถิ่นผู้ซึ่งป่วยเจ็บ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

ทุพพลภาพหรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออก

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

จากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการ
เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราช-
บัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๐ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้มีเวลาราชการ
สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์แล้ว ออกจาก
ราชการเพราะลาออกและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญ
ปกติตามความในมาตรา ๑๒ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์
ในมาตรา ๓๒ ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราช-
บัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอายุครบหกสิบปี
บริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุ
ครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้น เว้นแต่ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะกรรมการ
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นเห็นความจำเป็น
เพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยั้งจะเสนอกะทรวงมหาดไทย

เพื่อพิจารณาส่งต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกคราวละ
หนึ่งปีจนถึงอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ก็ได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราช-
บัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๓ ก่อนสิ้นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณทุกปี
ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุข้าราชการส่วนท้องถิ่นดั่งบัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๒๒ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิ
จะได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งมีอายุจะครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปี
งบประมาณถัดไป ต่อคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เมื่อคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วน
ท้องถิ่นได้รับบัญชีรายชื่อนั้นแล้วให้พิจารณา ถ้าเห็นว่า
ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดสมควรได้รับการพิจารณาต่อเวลา
ราชการตามมาตรา ๒๑ ก็ให้เสนอกระทรวงมหาดไทยเพื่อ
พิจารณาส่งต่อเวลาราชการให้

การส่งต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใด ให้
กระทำก่อนสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมี
อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์เป็นเวลาอย่างน้อยสองเดือน

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

เมื่อได้มีการส่งต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
ผู้ใดแล้ว ให้กระทรวงมหาดไทยแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุม
เกษียณอายุทราบ ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราช-
บัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๓๒ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญให้กระทำดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณ
ด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณ
ด้วยจำนวนปีเวลาราชการ ดังนี้

(ก) สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่รับราชการโดยรับ
เงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน และไม่เคย
ออกจากราชการตลอดเวลาไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ให้แบ่ง
เป็นห้าสิบห้าส่วนคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(ข) สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นนอกจากที่กล่าวแล้ว
ใน (ก) ให้แบ่งเป็นห้าสิบห้าส่วนคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ
บำนาญปกติให้จำกัดจำนวนอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือน
สุดท้าย ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๖ ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้นก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๔ ก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำการโคจรร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุดทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิช หรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๔๕ บำนาญพิเศษรายใดมีจำนวนยอดรวมไม่ถึงเดือนละสามร้อยบาท บรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับจะยื่นคำขอเปลี่ยนเป็นรับบำเหน็จพิเศษแทนได้เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือน แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามพันบาท ”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในลักษณะ ๔ บำนาญตกทอดแห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ ลักษณะ ๔

บำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ ถ้าความตายนั้นมีได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติกว้างอย่างร้ายแรงของตนเอง ก็ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์กำหนดในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่บุคคลดังที่

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ และให้จ่ายตามส่วนที่กำหนดในมาตรานั้น แต่บุตรซึ่งมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้วในวันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นตาย ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตกทอด เว้นแต่กำลังศึกษาในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า และยังมีอายุไม่เกินยี่สิบหกปีบริบูรณ์ หรือเว้นแต่เป็นบุคคลที่พิการถึงทุพพลภาพ

มาตรา ๔๔ ภายใต้งบกับมาตรา ๓๗ ผู้ได้รับบำนาญปกติอยู่ หรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติ หรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ เป็นจำนวนตามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับ หรือมีสิทธิได้รับนั้น และให้จ่ายตามส่วนที่กำหนดในมาตรานั้น แต่บุตรซึ่งมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้วในวันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นตาย ไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตกทอด เว้นแต่กำลังศึกษาในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า และยังมีอายุไม่เกินยี่สิบหกปีบริบูรณ์ หรือเว้นแต่เป็นบุคคลที่พิการถึงทุพพลภาพ

มาตรา ๔๘ การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความ
ในลักษณะนี้รายได้ได้ผลเป็นยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึง
สามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นบำเหน็จตกทอดสามพันบาท”

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ ไม่กระทบกระทั่งสิทธิ
ของผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเงินบำนาญตกทอดอยู่แล้วก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๗๓

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อ
แก้ไขคำนิยามของคำว่า “เงินเดือนเดิม” และ “ผู้อุปการะ” ตลอดจน
แก้ไขหลักการบางประการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
ส่วนท้องถิ่น เช่น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์
หรือมีเวลาราชการครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ ลาออกจากราชการขอรับ
บำเหน็จบำนาญได้ และยกเลิกบำนาญตกทอดซึ่งปรากฏว่าได้มีความ
ยุ่งยากในทางปฏิบัติเป็นอันมาก เป็นให้รับบำเหน็จตกทอดแทน
โดยให้สอดคล้องเหมือนกับหลักการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ